ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 28.1.2025 г.
COM(2025) 12 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

за прилагането на Регламент (ЕО) № 1921/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. по отношение на предоставянето на статистически данни за разтоварванията на продукти от риболов в държавите членки

1 КОНТЕКСТ

Комисията (Евростат) получава статистически данни за разтоварванията на продукти от риболов в съответствие с Регламент (ЕО) № 1921/2006 („регламента“)[1]. Съгласно член 2 от регламента продуктите от риболов се считат за разтоварени на територията на държави членки, ако са разтоварени на техни пристанища от риболовни кораби на ЕС или на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ) или ако са разтоварени на територия извън ЕС от кораби на ЕС и след това са внесени[2]. В член 10 от регламента се изисква на всеки 3 години Комисията да представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за оценка по-специално на качеството и относимостта на статистическите данни. Докладът трябва също така да съдържа анализ на разходната ефективност на системата за събиране и обработване на статистически данни за разтоварванията и да предлага най-добрите практики за намаляване на обема на работа на национално равнище и за изготвяне на по-полезни и по-качествени статистически данни.

Регламентът се прилага за държавите — членки на ЕС, и е от значение за всички държави от ЕИП. Тъй като обаче той се отнася за разтоварванията на продукти от морски риболов, пет държави членки без излаз на море са освободени от задължението за докладване на данни (Чехия, Люксембург, Унгария, Австрия и Словакия).

В допълнение към статистическите данни за разтоварванията Евростат получава и данни за улова, флота и аквакултурите. За целите на управлението на общата политика в областта на рибарството други служби на Комисията, по-специално генерална дирекция „Морско дело и рибарство“ (ГД „Морско дело и рибарство“), също събират данни съгласно три други регламента: Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета[3], с който се въвежда система за контрол за гарантиране на спазването на правилата за рибарството; Регламент (ЕС) 2017/1004[4] за

---

[1] Регламент (ЕО) № 1921/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. за предоставянето на статистически данни за разтоварванията на рибни продукти в държави членки и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 1382/91 на Съвета (ОВ L 403, 30.12.2006 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1921/oj).

[2] Това означава, че тези статистически данни не са съпоставими с данните за разтоварванията, събирани в съответствие с Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета, според който данните се събират от държавата на знамето на кораба.

[3] Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета от 20 ноември 2009 г. за създаване на система за контрол на Съюза за гарантиране на спазването на правилата на общата политика в областта на рибарството, за изменение на регламенти (ЕО) № 847/96, (ЕО) № 2371/2002, (ЕО) № 811/2004, (ЕО) № 768/2005, (ЕО) № 2115/2005, (ЕО) № 2166/2005, (ЕО) № 388/2006, (ЕО) № 509/2007, (ЕО) № 676/2007, (ЕО) № 1098/2007, (ЕО) № 1300/2008, (ЕО) № 1342/2008 и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 2847/93, (ЕО) № 1627/94 и (ЕО) № 1966/2006 (ОВ L 343, 22.12.2009 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1224/2024-10-11).

[4] Регламент (ЕС) 2017/1004 на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2017 г. за установяване на рамка на Съюза за събиране, управление и използване на данни в сектора на рибарството и за подкрепа при изготвянето на научни становища във връзка с общата политика в областта на рибарството, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 199/2008 на Съвета (ОВ L 157, 20.6.2017 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1004/oj).

събиране, управление и използване на данни от областта на рибарството; и Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/218[5] относно регистъра на риболовния флот на Съюза.

На всеки 3 години Комисията събира национални доклади за качеството[6], на които се основава настоящият доклад. В националните доклади се съдържа подробна информация за качеството на данните и за методите, използвани за тяхното събиране. Националните доклади за качеството се изготвят в съответствие с насоките на Европейската статистическа система (ЕСС) и се събират чрез приложението ESS Metadata Handler.

Настоящият доклад се основава на: i) докладите за качеството във връзка с разтоварванията, представени на Евростат от докладващите държави членки за референтната 2022 година; ii) анализ на спазването на изискванията; както и iii) събрани от Евростат данни за разходите.

Предходни доклади за оценка на статистическите данни за разтоварванията, представени съгласно посочения регламент, са приети от Комисията през ноември 2010 г.[7], април 2014 г.[8], май 2016 г.[9] и февруари 2019 г.[10] и декември 2021 г.[11].

Настоящият доклад обхваща само годишните данни за общите количества и единичните цени на продуктите от риболов, разтоварени през 2022 г. на територията на държавите членки. Данните, събрани от Евростат, са разпределени по видове, знаме на кораба и начин на употреба.

2 ОСНОВНИ КОНСТАТАЦИИ

5 Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/218 на Комисията относно регистъра на риболовния флот на Съюза.

6 https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/fish_ld_esms.htm

7 Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета за прилагането на Регламент (ЕО) № 1921/2006 за предоставянето на статистически данни за разтоварванията на рибни продукти в държави членки, COM(2010) 675 final.

8 Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета за прилагането на Регламент (ЕО) № 1921/2006 за предоставянето на статистически данни за разтоварванията на рибни продукти в държави членки, COM(2014) 240 final.

9 Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно прилагането на Регламент (ЕО) № 1921/2006 за предоставянето на статистически данни за разтоварванията на рибни продукти в държави членки, COM(2016) 239 final.

10 Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета за прилагането на Регламент (ЕО) № 1921/2006 за предоставянето на статистически данни за разтоварванията на рибни продукти в държави членки, COM(2019) 47 final.

11 Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета за прилагането на Регламент (ЕО) № 1921/2006 по отношение на предоставянето на статистически данни за разтоварванията на продукти от риболов в държавите членки, COM(2021) 789 final.

2.1 Актуалност и навременност

Повечето държави членки спазиха сроковете за подаване на данните за периода, обхванат от настоящия доклад. Спазването на срока за подаване на статистически данни за продуктите от риболов за референтната 2022 година беше сравнено с това от предходните години. В сравнение със събирането на данни за референтната 2019 година точността се е подобрила, като само една държава предостави данните си с малко закъснение.

По обичайната процедура данните бяха подложени на автоматично предварително валидиране, що се отнася до тяхната структура и съдържание, а държавите получиха доклад, в който се посочват всички грешки. По целесъобразност държавите трябваше да представят отново своите данни, докато не бяха изчистени всички грешки. След това Евростат извърши допълнителни проверки и при установяване на несъответствия поиска от докладващите държави да коригират данните и да представят коригирани версии. За референтната 2022 г. бяха нужни известни пояснения и корекции на данните, представени от една трета от докладващите държави. Въпреки това беше видно, че докладващите държави и Евростат са положили значителни усилия за подобряване на качеството на данните с течение на времето.

Комисията (Евростат) публикува данните непосредствено след валидирането им съгласно обичайната си практика. Въпреки че рядко възниква необходимост, данните може да се преразгледат по всяко време.

2.2 Точност и съпоставимост

Според докладите за качеството, получени от държавите членки, потребителите оценяват точността им като добра или много добра, а надеждността им като стабилна или подобрена.

През октомври 2019 г. Евростат публикува редактирана версия на наръчник, посветен на статистическите данни за улова и разтоварванията[12]. С помощта на преразгледания наръчник бяха направени допълнителни подобрения по отношение на съпоставимостта на статистическите данни между държавите.

Поради различните дати на присъединяване на държавите членки наличните динамични редове от данни се различават, което води до различна степен на съпоставимост във времето. Когато обаче се разглежда само периодът, обхванат от настоящия доклад, данните са съпоставими.

[12] https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/fish_ld_esms_an_3.pdf (на разположение само на английски език).

2.3 Относимост

Развитието, наблюдението и оценката на общата политика в областта на рибарството изискват много подробни данни и информация. Затова статистическите данни, събирани съгласно регламента, са от основно значение за разработването на политики, основани на факти и данни, както на национално равнище, така и на равнището на ЕС. Данните относно равнището на производството и тенденциите са важни за анализа на развитието на сектора на рибарството като част от общата политика в областта на рибарството. Те осигуряват на лицата, разработващи политиките, и на промишлеността стабилна основа, върху която да се изгради бъдещето на сектора.

2.4 Достъпност

Статистическите данни за разтоварванията на продукти от риболов са на разположение в базата данни на Евростат[13], поместени както в подробни таблици по държави, така и в цялостна обобщена таблица, съдържаща данните за ЕС и националните данни на по-агрегирано равнище.

Освен това държавите членки публикуват данните в национални онлайн бази данни или под формата на електронни публикации. Достъпът до тези продукти е винаги безплатен.

Европейските референтни метаданни, включително доклад за качеството на статистическите данни за разтоварванията на равнището на ЕС[14], се публикуват в публичната база данни на Евростат. Евростат публикува данни за разтоварванията на продукти от риболов в своя онлайн бюлетин „Statistics Explained“ (Статистиката в достъпен вид)[15], както и в обзорни публикации[16].

На уебсайта на Евростат има и единна точка за достъп до всички данни, до методологията и публикациите[17].

2.5 Поверителност на данните

---

13 https://ec.europa.eu/eurostat/data/database

14 https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/fish_ld_esms.htm

15 https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Fisheries_-_catches_and_landings

16 Последният е „Key figures on the European food chain – 2023 edition“ („Основни данни за европейската верига на доставка на храни — издание за 2023 г.“), ISBN 978-92-68-07811-2. https://ec.europa.eu/eurostat/documents/15216629/18054337/KS-FK-23-001-EN-N.pdf/048e130f-79fa-e870-6c46-d80c9408620b?version=7.0&t=1707290893751 (на разположение само на английски език).

17 https://ec.europa.eu/eurostat/web/fisheries/overview

Към момента на приемането на регламента през 2006 г. държавите представяха само неповерителни данни. От 2012 г. обаче няколко държави започнаха да изпращат поверителни данни, за да защитят данните на отделни дружества, което е в съответствие с Регламент (ЕО) № 223/2009[18] за предоставянето на поверителна статистическа информация. Въпреки че все още е доста нисък, делът на поверителните данни, докладвани от държавите, нараства постоянно, като между 2019 г. и 2022 г. се е увеличил от 2 % на 4 % от данните за всички разтоварвания.

Когато държавите започнаха да докладват поверителни данни, беше постигнато съгласие Евростат да прилага строго правило при изчисляването на агрегираните данни на ЕС. Съгласно това правило агрегираните данни са поверителни, ако в тях се съдържа дори една-единствена поверителна стойност. Евростат признава, че макар този подход да защитава поверителността, той също така ограничава твърде много публикуването на данните. Поради това Евростат работи с държавите членки, за да намери начини за публикуване на повече агрегирани данни на национално равнище и на равнището на ЕС, като същевременно гарантира поверителността на данните.

3 ТЕЖЕСТ И РАЗХОДНА ЕФЕКТИВНОСТ

Евростат оцени разходната ефективност на събирането на данни за разтоварванията съгласно регламента, използвайки докладите за качеството за 2022 г., заедно с анализа на разходите въз основа на проучване, насочено към националните статистически институти. Анализът на разходите е извършен въз основа на разходите за 2023 г. и обхваща събирането на данни за разтоварванията за референтната 2022 година. Общо 19 държави отговориха на проучването на разходите. Общите преки и непреки разходи за всички предоставящи данни държави възлизат на приблизително 3,0 милиона евро годишно. Те са на същото равнище, както за референтната 2019 година.

Докладите за качеството за 2022 г., представени от 23-те държави — членки на ЕС, и от държавите от ЕИП показват, че повечето държави събират данни, като използват административни източници на данни. За общо 11 държави това е единственият източник, 4 държави ги използват в съчетание с преброяване, 3 — в съчетание с преброяване и извадкови изследвания, 2 — в съчетание с извадкови изследвания, 1 — в съчетание с консултация с експерти и 1 в съчетание с други източници. Само една държава използва преброяването като единствен метод за събиране на данни. Редица държави отчетоха повишаване на ефективността, свързано главно с допълнителната автоматизация

[18] Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г. относно европейската статистика и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1101/2008 на Европейския парламент и на Съвета за предоставянето на поверителна статистическа информация на Статистическата служба на Европейските общности, на Регламент (ЕО) № 322/97 на Съвета относно статистиката на Общността и на Решение 89/382/ЕИО, Евратом на Съвета за създаване на Статистически програмен комитет на Европейските общности, (ОВ L 87, 31.3.2009 г., стр. 164).

(6 държави), обучението (3 държави), увеличеното използване на административни данни (3 държави) и въвеждането на онлайн проучвания (1 държава).

4 ЗАКЛЮЧЕНИЯ И СЛЕДВАЩИ СТЪПКИ: РАЦИОНАЛИЗИРАНЕ И ОПРОСТЯВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА СТАТИСТИКА В ОБЛАСТТА НА РИБАРСТВОТО

Евростат се стреми непрекъснато да подобрява качеството и наличността на европейската статистика, като същевременно свежда до минимум тежестта от докладването.

За тази цел през 2018 г. Евростат постави началото на проект „Рационализиране и опростяване на европейската статистика в областта на рибарството“. Проектът се състои от: i) оценка на текущите статистически данни за аквакултурите, улова и разтоварването; и ii) оценка на въздействието на бъдещите варианти на политиката и евентуалното бъдещо законодателство. Оценката, която обхвана и функционирането на регламента, приключи през 2019 г.[19]. Оценката на въздействието на европейската статистика в областта на рибарството започна през началото на 2020 г. и завърши през ноември 2021 г.

Статистическите данни за разтоварванията са надеждни, що се отнася до навременността, пълнотата и последователността. Държавите предоставят надеждна информация за обема и стойността на продуктите от риболов, които се разтоварват в ЕС, както и подробни данни на ниво видове, които могат да се използват за анализа на пазара на риба в ЕС.

Съгласуваността и съпоставимостта на събирането на данни се подобрява благодарение на техническите насоки и процедурите за валидиране на Евростат.

Достъпът до статистическите данни е публичен и безплатен. Метаданните, придружаващи изготвените статистически данни, включват доклади за качеството на национално равнище и на равнището на ЕС.

Само няколко докладващи държави са изправени пред проблеми, свързани с поверителността, които засягат или качеството, или цената на разтоварените продукти. Нужно е да се намери работещ подход, който да ограничи въздействието на поверителността върху агрегираните данни на ЕС.

Както беше посочено по-горе, има възможности за повишаване на значението на европейската статистика в областта на рибарството и аквакултурите, за опростяване на настоящата система и модернизиране на събирането на данни, например чрез по-ефективно използване на административните източници на данни на равнището на ЕС.

[19] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52019SC0425